Hankinta/ haltuunotto

Kun yritys integroidaan toiseen olemassa olevaan oikeushenkilöön.

Mitä sinun pitäisi tietää siitä:

- Yrityskauppa tapahtuu, kun yritys ostaa osan tai kaikki toisen yrityksen osakkeet tai omaisuuserät, yleensä saadakseen määräysvallan siinä.
- Yritysostoilla on **merkittävä vaikutus työhön ja työllisyyteen.** Yritysostot johtavat luonnollisesti työpaikkojen ja toimintojen päällekkäisyyteen uudessa yrityksessä, mikä yleensä johtaa rakenneuudistuksiin, joihin liittyy esimerkiksi johdon vaihtaminen, työolojen muuttaminen, työn intensiteetin lisääminen ja/tai joukkoirtisanomiset.
- Yrityskaupan yhteydessä eurooppalaisten yritysneuvostojen ja paikallisten työntekijöiden edustuselinten olisi oltava tietoisia tietyistä vähimmäissuojaoikeuksista: Jos yritys siirtyy toisen omistukseen **,** tiettyjä työntekijöiden oikeuksia suojellaan **direktiivillä 2001/23/EY**, jonka pitäisi turvata työntekijöiden oikeudet **omistajanvaihdosten** yhteydessä **.**
- Työntekijöillä on oikeus saada tietoa omistajanvaihdoksesta ja siitä, miten siirtyminen hoidetaan. Tämä tarkoittaa, että **työntekijöiden edustukset molemmissa yrityksissä** voivat tehdä yhteistyötä parhaan ratkaisun löytämiseksi ammattiyhdistysten avulla ja tuella.
- Suurin ero yritysoston ja yritysoston välillä on se, että **yritysosto on erityinen yritysoston muoto, joka tapahtuu, kun yritys ottaa määräysvallan toisessa yrityksessä ilman ostetun yrityksen suostumusta**. Ilman lupaa tapahtuvia yritysostoja kutsutaan yleisesti vihamielisiksi yritysostoiksi.
- Työntekijöillä on **oikeus saada tietoa ostotarjouksesta ja** ehdotetun yritysoston **ehdoista**, ja työntekijöiden mielipide voidaan jättää virallisesti **viranomaisille**.
- Tästä säädetään **julkisista ostotarjouksista annetussa direktiivissä 2004/25/EY**, jossa annetaan työntekijöiden etujärjestöille laajemmat tiedotus- ja kuulemisoikeudet yritysostojen yhteydessä: vaikka direktiivillä pyritäänkin vähentämään pääoman vapaan liikkuvuuden rajoituksia kieltämällä kaikenlaiset vihamielisten yritysostojen torjuntakeinot, se jättää kansallisille toimijoille huomattavan liikkumavaran. Työntekijöiden oikeuksien osalta direktiivissä säädetään, että **työntekijöiden on saatava kattavat tiedot ostotarjouksesta ja että heillä on oikeus esittää mielipiteensä/suosituksensa**!
- Yritysostot kuuluvat **kilpailulainsäädännön** piiriin, ja niistä on ilmoitettava asianomaiselle viranomaiselle. Jos yritysostot kuuluvat Euroopan kilpailuviranomaisen ja **EU:n sulautuma-asetuksen** soveltamisalaan, työntekijöiden edustajilla on oikeus tulla kuulluksi Euroopan komissiossa. Katso esimerkki **ArcelorMittalin massiivisesta divestoinnista vuonna 2018 ja siitä , miten industriAll Europe koordinoi ammattiliittojen ja työntekijöiden vastauksia** ja huolenaiheita tapaamisessa EU:n komission kanssa.

Tehtävänäsi on...

- Kerää tietoja asianomaisten yksiköiden omistusrakenteesta ennen yrityskauppaa.
- Ota yhteyttä yritysostoon osallistuvan toisen yrityksen työntekijöiden edustukseen (jos mahdollista) - ota yhteyttä paikalliseen tai - kansainvälisissä tapauksissa - eurooppalaiseen alakohtaiseen ammattiyhdistysjärjestöön tämän prosessin helpottamiseksi. Myös tapaamista toisen yrityksen johdon kanssa voidaan harkita. Huomaa, että toisen yrityksen työntekijöiden edustajien tapaaminen voi olla vaikeaa, jos yritysoston tekee taloudellinen toimija, kuten pääomasijoitusyhtiö tai sijoitusrahasto.
- Varmista tiiviissä yhteistyössä ja viestinnässä toisen yrityksen kanssa, että työsuhteen perusehdot on turvattu, ja yritä sopia paremmista ehdoista uuden työnantajan kanssa.
- Jos yrityskauppa on luonteeltaan kansainvälinen, voi olla tarpeen neuvotella sopimuksen mukauttamisesta uuteen tilanteeseen. Jos mukana on vähintään kaksi eurooppalaista yritysneuvostoa, voidaan jopa harkita virallisen erityisen neuvotteluryhmän perustamista laajentuneen konsernin uuden sopimuksen neuvottelemiseksi.
- Tarkista, mikä kilpailuviranomainen on vastuussa asiasta.

Transnational Restructuring Navigator

Aikataulumatriisi

Hallinnointivelvoitteet

Eurooppalaiset yritysneuvostot SE-työneuvostot

- Jos huhut pitävät paikkansa ja käynnissä on hanke, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia eurooppalaisiin työntekijöihin, keskushallinnolla on velvollisuus ilmoittaa asiasta mahdollisimman pian eurooppalaiselle yritysneuvostolle tai eurooppalaiseen yritysneuvostoon (ks. aiottu päätös).
- Vihamielisen yritysoston tapauksessa kohdeyrityksen johto saa usein tietää hankintahankkeesta, kun se on käynnistetty. Se voi ryhtyä puolustustoimenpiteisiin, mutta sillä on vain vähän päätösvaltaa yritysostoprosessissa.

Paikallisten työntekijöiden edustus

- Jos huhut ovat hyvin perusteltuja ja käynnissä on hanke, jolla voi olla mahdollisia vaikutuksia työvoimaan, paikallisella johdolla on velvollisuus ilmoittaa asiasta paikallisille edustajille mahdollisimman pian (ks. aiottu päätös). Jos vaikutus kohdistuu useampaan kuin yhteen maahan, tiedotus on koordinoitava ja toimitettava samassa aikataulussa. Paikallinen tiedottaminen koskee tällöin erityisesti hankintahankkeen vaikutuksia.
- Vihamielisen yritysoston tapauksessa kohdeyrityksen johto saa usein tietää hankinnasta, kun se on käynnistetty. Se voi ryhtyä puolustustoimenpiteisiin, mutta sillä on vain vähän päätösvaltaa yritysostoprosessissa.

Työntekijöiden edustajat hallituksessa

- Johdon olisi tiedotettava hallituksen jäsenille yritysstrategiasta ja kaikista suunnitelmista, jotka todennäköisesti vaikuttavat henkilöstöön, hyvin varhaisessa vaiheessa ja hyvissä ajoin ennen lopullista päätöstä.
- Vihamielisessä yritysostossa kohdeyrityksen johto saa usein tietää yritysostohankkeesta vasta sen käynnistyttyä ja pystyy tiedottamaan siitä hallituksen jäsenille vasta silloin.

Työntekijöiden oikeudet ja toiminta

Eurooppalaiset yritysneuvostot SE-työneuvostot

- Heti kun huhuilla näyttää olevan jonkinlaista sisältöä, eurooppalaisten työntekijöiden ja työntekijöiden etu- ja sosiaaliturva-alojen yhteistyöelimen jäsenten olisi esiteltävä johdolle jo saadut tiedot ja pyydettävä lisätietoja, mukaan lukien - tarvittaessa - muodollinen tiedottaminen ja valmistelut

eurooppalaisten työntekijöiden ja työntekijöiden etu- ja sosiaaliturva-alojen yhteistyöelimen kuulemista varten. Tämä voidaan tehdä tavanomaisessa kokouksessa tai valintakomitean, sihteerin, puheenjohtajan tai muun tiedottajan välityksellä kokousten välillä.

- Ota yhteyttä ammattiliittokoordinaattoriin ja Euroopan ammattiliittojen keskusjärjestöön, jotta voit varmistaa kaikkien asianomaisten ammattiliittojen täydelliset tiedot ja aloittaa ammattiliittojen yhteisen vastauksen valmistelun.

Paikallisten työntekijöiden edustus

- Heti kun huhuilla näyttää olevan jotain perää, paikallisten työntekijöiden edustajien olisi esiteltävä johdolle jo saadut tiedot ja pyydettävä lisätietoja, mukaan lukien - tarvittaessa - viralliset tiedot ja kuulemisvalmistelut. Tämä voidaan tehdä paikallisten edustuselinten säännöllisissä kokouksissa tai niiden sihteerin, puheenjohtajan tai muun edustajan välityksellä kokousten välillä. Tämän voivat tehdä myös yksittäiset luottamusmiehet tai asianomaisen maan EWC:n/SE:n WC:n jäsenet, jotka edustavat kyseistä maata.
- Paikallistasolla saadut tiedot olisi jaettava järjestelmällisesti muiden maiden eurooppalaisten työntekijöiden etu- ja sosiaalineuvostojen jäsenten kanssa. Näin voidaan saada nopeasti kuva mahdollisen yrityskaupan kansainvälisestä luonteesta.

Työntekijöiden edustajat hallituksessa

- Työntekijöiden edustajilla hallituksessa on oikeus saada samat tiedot kuin osakkeenomistajien edustajilla. Jos huhuja mahdollisesta yrityskaupasta liikkuu, eikä suunnitelmasta ole vielä ilmoitettu hallitukselle, asia voidaan ottaa esille seuraavassa kokouksessa ja vaatia liiketoiminta-ajatuksen täydellistä julkistamista. Jos tällainen suunnitelma on jo jaettu hallitukselle, eurooppalaiselle yritysneuvostolle, paikallisille työntekijöiden edustajille ja/tai ammattiyhdistysten toimihenkilöille voidaan lähettää viesti siitä, että tällaista rakenneuudistusta todellakin valmistellaan. Varoitus: luottamuksellisuutta koskevia erityissääntöjä voidaan soveltaa.
- Jos kyseessä on vihamielinen yritysosto, kohdeyrityksen johto saa usein tietää yritysostohankkeesta, kun se on käynnistetty, ja voi ilmoittaa siitä hallituksen jäsenille vasta silloin.

Ammattiliittojen toiminta

Eurooppalaiset yritysneuvostot SE-työneuvostot

- Ota yhteyttä asianomaiseen ETUF:iin: Tarkista ja noudata mahdollisia voimassa olevia ETUF:n käytännesääntöjä/käytäntöjä ja/tai olemassa olevia kansainvälisiä puitesopimuksia tai vastaavia yrityskohtaisia asiakirjoja, joita sovelletaan yritysostojen yhteydessä.
- Kerää tietoja toisesta yrityskauppahankkeeseen osallistuvasta yrityksestä ja yritä luoda yhteyksiä asianomaisiin ammattiyhdistysrakenteisiin.

Eurooppalaisen yritysneuvoston koordinaattoreiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä ETUF:n ja asianomaisissa maissa toimivien eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenten kanssa.

Paikallisten työntekijöiden edustus

- Huhut voivat olla perusteltuja tai perusteettomia. Siksi ensimmäinen tehtäväsi on kerätä mahdollisimman paljon tietoa, jolla voit perustella olettamuksesi. Mahdollisia toimia ovat muun muassa keskustelu asianomaisten työntekijöiden kanssa, julkisesti saatavilla olevien lähteiden tarkistaminen (lehdistö, yrityksen verkkosivusto jne.) ja yhteydenpito mahdolliseen yrityskauppaan osallistuvan toisen yrityksen edustajiin (jos mahdollista).

Työntekijöiden edustajat hallituksessa

- Joissakin tapauksissa ammattiyhdistysten toimihenkilöillä voi olla mandaatti yrityksen hallituksessa. Jos näin ei ole, tiivis yhteydenpito hallituksessa toimiviin työntekijöiden edustajiin on välttämätöntä. Näin huhut voidaan tarkistaa nopeasti ja, jos ne vahvistuvat, valmistella jatkotoimia (ks. aikajanan seuraavat kohdat).

Viranomaisten rooli

Eurooppalaiset yritysneuvostot SE-työneuvostot

- Viranomaisilla ei ole tässä vaiheessa roolia. Voit kuitenkin tutustua kansallisten tai paikallisten viranomaisten rooliin erityisesti silloin, kun kyseessä on suuri rakenneuudistus maassasi.
- Koska yrityskauppa saattaa kuulua kilpailulainsäädännön soveltamisalaan, tutustu EU:n **sulautuma-asetukseen** ja EU:n yrityskeskittymien valvontamenettelyyn.

Paikallisten työntekijöiden edustus

- Joissakin maissa, kun kyse on suuremmasta osasta työvoimaa, viranomaisia saatetaan pyytää osallistumaan toimintaan. Jos haluat valmistautua tällaiseen myöhemmässä vaiheessa tapahtuvaan puuttumiseen, tarkista kansallisesta lainsäädännöstä, mitä sääntöjä sovelletaan ja mitä menettelyjä sinun on noudatettava.
- Erityisen kiinnostavia voivat olla lait ja asetukset, jotka koskevat **joukkoirtisanomisia** ja **toimintojen siirtämistä toiselle yritykselle**.
- Koska mahdollinen yrityskauppa saattaa kuulua kansallisen kilpailulainsäädännön soveltamisalaan, tutustu yrityskauppoja ja yrityskeskittymiä koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön.

Työntekijöiden edustajat hallituksessa

- Jos vaikutukset paikalliseen työvoimaan ovat merkittäviä, työntekijöiden edustajat hallituksessa voivat valmistautua pyytämään johtoa ilmoittamaan asiasta viranomaisille.

Further reading and resources

HANKINTA/ HALTUUNOTTO

Directive 2004/25/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on takeover bids

(Text with EEA relevance)

Luokka: Oikeudellinen

Kieli: Englanti

Pääsy: Julkinen

(RAJAT YLITTÄVÄ) SULAUTUMINEN YHTEISYRITYS HANKINTA/ HALTUUNOTTO

Competition: Merger control procedures

Tyyppi: PDF

Luokka: Faktat ja tiedot

Kieli: Englanti

Pääsy: Julkinen

(RAJAT YLITTÄVÄ) SULAUTUMINEN YHTEISYRITYS HANKINTA/ HALTUUNOTTO

Council Regulation (EC) No 139/2004 of 20 January 2004 on the control of concentrations between undertakings (the EC Merger Regulation)

Tyyppi: Verkkosivusto

Luokka: Oikeudellinen

Pääsy: Julkinen

Transnational Restructuring Navigator

SPIN-OFF | HANKINTA/ HALTUUNOTTO

Council Directive 2001/23/EC of 12 March 2001 on the approximation of the laws of the Member States relating to the safeguarding of employees' rights in the event of transfers of undertakings, businesses or parts of undertakings or businesses

Tyyppi: Verkkosivusto

Luokka: Oikeudellinen

Kieli: Englanti

Pääsy: Julkinen

Transnational Restructuring Navigator